

HÄÄDEMEESTE VALD
HÄÄDEMEESTE VALLAVOLIKOGU
OTSUS

Häädemeeste vald

23. jaanuar 2025 nr ...

Arvamuse andmine Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta

Keskkonnaamet esitas 25.09.2024 kirjaga nr DM-129551-4 arvamuse andmiseks Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse. Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 04.09.2024 dokumendina nr DM-129551-1.

Keskkonnaloa taotleja on OÜ Grossi Puit (registrikood 10721396, aadress Jõe tee 10, Uulu küla, Häädemeeste vald, Pärnu maakond, Eesti).

Keskkonnaloa andmise üheks eelduseks on maapõueseaduse (MaaPS) § 49 lõike 6 alusel kohaliku omavalitsuse üksuse arvamus. Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus kaevandamisloa andmisega, on see alus kaevandamisloa andmisest keeldumiseks lähtudes MaaPS § 55 lõike 2 punktist 11.

Taotletava Urissaare IV liivakarjääri mäeeraldis ja teenindusmaa pindala on 13,49 ha. Mäeeraldis paikneb Häädemeeste vallas Urissaare külas eraomandis oleval Uuetoa maaüksusel (katastriüksuse nr 21302:002:0039). Urissaare IV liivakarjääri mäeeraldis ja teenindusmaa paiknevad metsamaal. Liivakarjääri ümbritseb samuti metsamaa. Lääne poole jääb maaüksus Orajõe metskond 2, põhja poole Merenäki ja lõuna ning ida poole Sariku maaüksus. Lähimad elamud Mäeotsa, Sariku, Möldri ja Nurmoja maaüksustel jäävad mäeeraldisest ligikaudu 0,3–0,35 km kaugusele itta, Laiksaare–Massiaru–Teaste maantee nr 19334 äärde.

Mäeeraldisel ei asu looduskaitsealasid ega kaitsealuseid üksikobjekte. Mäeeraldisel maa-alale ei jää hooneid, kommunikatsioonid ega muid tehnovõrke.

Keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks keskmise aastase kaevandamise mahuga 25 tuhat m³. Taotletava Urissaare IV liivakarjääri mäeeraldisel ehitusliiva aktiivne tarbevaru on 355 tuhat m³, millest kaevandatav kogus on 346 tuhat m³. Maavara soovitakse kasutada teedeehituses ja ehitustööl, samuti lähipiirkonda kavandatava Rail Balticu raudteetaristu ehituse tarbeks.

Maa-alal kehtiva Häädemeeste valla üldplaneeringu järgi asub Urissaare IV liivakarjäär väärtuslikul põllumaal. Väärtuslik põllumaa ei ole takistuseks kaevandamisloa taotlemisel ja väljaandmisel õigusaktides sätestatud korras ja tingimustel. Samuti ei ole rohevõrgustiku alad ja väärtuslikud maastikud takistuseks kaevandamisloa taotlemisel ja väljaandmisel õigusaktides sätestatud korras ja tingimustel. Maavarade kaevandamisel on oluline lähtuda säästliku kaevandamise printsiibist. Korrastamisel on soovitatav rajada spordi ja puhkealasid või atraktsioone. Arendajal on kohustus karjäärid pärast varude ammendumist viivitamatult korrastada.

Urissaare IV liivakarjääri taotluse seletuskirjas on märgitud, et Urissaare IV liivakarjääri teenindamiseks kavatakse rajada Urissaare II karjäärist põhjalõunasuunaline tee üle Lepiku ja Sariku maaüksuse lääneosa ilma Urissaare küla läbimata. Pääsemiseks Jaagupi–Urissaare teele ja sealt edasi Laiksaare–Massiaru–Teaste maanteele kasutatakse senist Urissaare karjääri väljaveoteed.

Kohalikke elanikke esindav MTÜ Nepste on Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa menetluses Häädemeeste Vallavalitsusele ja ka Keskkonnaametile esitanud arvamuse (dokumendiregistris 23.10.2024 kiri nr 5-1/1576-2), et nad on jätkuvalt kategooriliselt vastu uutele karjääridele tegevuseks vajalike lubade väljastamisele seni kuni riigitee nr 19334 Laiksaare-Massiaru-Teaste, ei ole saanud kilomeetritel 0,00 kuni 8,457 tolmuvaaba katet. Tegutseva Urissaare II liivakarjääri kaevisse vedu toimub mööda riigiteed nr 19334 ning intensiivsetel transpordiperioodidel on kruusatee ääres elavate kohalike inimeste elu väga häiritud ja ohtlik.

Häädemeeste Vallavalitsus pöördus Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa menetluse raames Transpordiameti poole Laiksaare-Massiaru-Teaste tee küsimuses (dokument registreeritud 10.10.2024 numbriga 4-5/1705). Transpordiamet vastas, et riigiteele 19334 Laiksaare – Massiaru – Teaste km 0,00 – 8,457 ei ole kavandatud tolmuvaaba katte rajamist aastateks 2025-2027 (13.11.2024 nr 4-5/1705-1).

Lisaks Urissaare IV liivakarjääri taotlusele edastas Keskkonnaamet Häädemeeste Vallavalitsusele arvamuse andmiseks ka Urissaare V liivakarjääri keskkonnaloa taotluse (loa taotleja Niidu Ladu OÜ). Kuna kahe taotluse alusel tekkiv mäeeraldis on kokku üle 25 ha (33,04 ha), pöördus Häädemeeste Vallavalitsus Keskkonnaameti poole (dokumendiregistris 18.10.2024 nr 5-1/1576-1) sooviga saada esimesel võimalusel infot kavandatava tegevuse eelhindangu ja võimaliku keskkonnamõjude hindamise kohta.

Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloale arvamuse andmise tähtajaks oli esialgses kirjas märgitud 25.11.2024. Kuna selleks tähtajaks ei olnud selgunud vastused mitmetele küsimustele, muuhulgas ei olnud koostatud keskkonnamõjude eelhindangut, palus Häädemeeste Vallavalitsus arvamuse andmise tähtaja pikendamist nii Urissaare IV kui Urissaare V liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele arvamuse andmise osas kuni jaanuari volikogu istungini (dokumendiregistris 20.11.2024 nr 5-1/1979). Keskkonnaamet vastas Häädemeeste Vallavalitsuse kirjale, et arvestab Häädemeeste Vallavalitsuse sooviga ja arvestab, et maapõueseaduse § 49 lõike 6 kohane aramus esitatakse peale keskkonnamõjude eelhindangu eelnõudega tutvumist ja vallavolikogu istungi toimumist (dokumendiregistris 20.11.2024 nr 5-1/1979-1). Sama kirjaga edastas Keskkonnaamet ka OÜ Grossi Puit esindaja arvamuse väljaveotee kohta. OÜ Grossi Puit esindaja märgib kirjas, et nende planeeritud väljavedu toimub mööda riigiteed nr 19335 Jaagupi-Urissaare. Massiaru poole liiguvad vaid kohalikke inimesi teenindavad veokid. Samas kui kohaliku elanikkonna jaoks on mistahes väljapääsu rajamine riigiteele nr 19334 probleem, siis võib OÜ Grossi Puit oma väljaveoteostada ainult mööda riigiteed nr 19335 Jaagupi-Urissaare. Lisaks kinnitab OÜ Grossi Puit, et on nõus ka sellega, et tema kinnistuid kasutaks Merenäki kinnistult (planeeritav Urissaare V) materjali väljaveoks ka Niidu Ladu OÜ.

Häädemeeste Vallavalitsus selgitas Keskkonnaametile ja OÜ-le Grossi Puit 05.12.2024 saadetud kirjas nr 5-1/1979-2, et kohaliku omavalitsuse soov ja keskkonnaloa andmisega nõustumise tingimus pole kordagi olnud sõnastatud nii, et ainult Urissaare IV liivakarjääri (või Urissaare V liivakarjääri) keskkonnaloa taotleja peab üksi tagama Laiksaare-Massiaru-Teaste tee 0,00 kuni 8,457 kilomeetrite viimise tolmuvaaba katte alla. Tingimus on ajendatud asjaolust, et riigiteede volitatud valitseja Transpordiamet ei ole kohalikele omavalitsusele kinnitanud Laiksaare-Massiaru-Teaste tee 0,00 kuni 8,457 lõigule mustkatte alla viimist Rail Baltica ehitamise ja sellega seotud riigitee intensiivse kasutamise ajaks. Samuti ei piira see menetlusega jätkamist ja keskkonnaloa andmist, sest tingimus on seotud kaevandamisega alustamise, mitte keskkonnaloa väljastamisega.

Häädemeeste Vallavolikogu on ka varasemalt, Urissaare III liivakarjääri keskkonnaloale arvamuse andmisel seadnud tingimuse, et arendajal (OÜ Grossi Puit) tuleb tagada koostöös Transpordiametiga riigitee nr 19334 Laiksaare-Massiaru-Teaste 0,00 kuni 8,457 kilomeetrite viimine tolmuva katte alla enne Urissaare III liivakarjääris kaevandamise alustamist.

Keskkonnaamet ei ole Häädemeeste Vallavalitsusele liivakarjääride rajamise eelhinnangut jaanuari volikogu istungi toimumise ajaks veel saatnud, seega saab kohalik omavalitsus arvamuse anda ainult keskkonnaloaga seotud kirjavahetuse põhjal. Ehkki keskkonnaloa andmise üle otsustab Keskkonnaamet, on kohalikul omavalitsusel oluline roll maavara kaevandamisloa menetluses. Suunised kohaliku omavalitsuse arvamuse andmiseks on andud Riigikohtu lahend nr 3-3-1-37-15, milles on märgitud: „Nõusoleku andmise otsustamisel teostab kohalik omavalitsus oma põhiseaduslikku enesekorraldusõigust. Kohalik omavalitsus lähtub seejuures omavalitsusüksuse ja kohaliku kogukonna huvidest, kaaludes muuhulgas keskkonnanahoiualased ja sotsiaalseid argumente“. Häädemeeste vald peab seega seisma kohaliku kogukonna eest ja jääma kindlaks tingimusele, et Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa saab anda vaid siis, kui enne kaevandama hakkamist on riigitee nr 19334 Laiksaare-Massiaru-Teaste 0,00 kuni 8,457 kilomeetrid viidud tolmuva katte alla.

Lähtudes eeltoodust ning võttes aluseks maapõueseaduse § 49 lõike 6, Häädemeeste Vallavolikogu 19.05.2022 otsuse nr 24 ja Keskkonnaameti 25.09.2024 kirja nr DM-129551-4, Häädemeeste Vallavolikogu otsustab:

1. Nõustuda OÜ-le Grossi Puit (registrikood 10721396, aadress Jõe tee 10, Uulu küla, Häädemeeste vald, Pärnu maakond, Eesti) keskkonnaloa andmisega Urissaare IV liivakarjääris vastavalt OÜ Grossi Puit poolt Keskkonnaametile esitatud keskkonnaloa taotlusele, mis on registreeritud keskkonnalubade infosüsteemis taotlusena nr T-KL/1013698 järgmisel tingimusel:
  - 1.1. Arendajal tuleb tagada koostöös Transpordiametiga riigitee nr 19344 Laiksaare-Massiaru-Teaste 0,00 kuni 8,457 kilomeetrite viimine tolmuva katte alla enne Urissaare IV liivakarjääris kaevandamise alustamist.
2. Arendajal on kohustus karjäärid pärast varude ammendumist viivitamatult korrastada.
3. Otsuse peale võib esitada vaide Häädemeeste Vallavolikogule haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.
4. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

volikogu esimees

Seletuskiri

Häädemeeste Vallavolikogu otsuse „Arvamuse andmine Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta“ eelnõu juurde

Eelnõu eesmärk

Eelnõu eesmärk on anda Häädemeeste valla poolt arvamuse andmine OÜ Grossi Puit poolt esitatud keskkonnaloa taotlusele Urissaare IV liivakarjääris liiva kaevandamiseks.

Arvamuse andmise aluseks on OÜ Grossi Puit poolt Keskkonnaametile esitatud taotlus, mis on keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS registreeritud taotlusena nr T-KL/1013698 ja Keskkonnaameti poolt 25.09.2024 Häädemeeste Vallavalitsusele saadetud kiri nr DM-129551-4.

Eelnõu juriidiline alus

Maapõueseaduse (MaaPS) § 49 lõike 6 alusel saadab Keskkonnaamet kaevandamisloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa menetluses on Keskkonnaamet kinnitanud, et arvestab Häädemeeste Vallavalitsuse tähtajast hiljem saabunud arvamust.

Eelnõu sisu

Eelnõu sisuks on arvamuse andmine Urissaare IV liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. OÜ Grossi Puit (registrikood 10721396, aadress Jõe tee 10, Uulu küla, Häädemeeste vald, Pärnu maakond, Eesti) taotleb keskkonnaluba liiva kaevandamiseks Häädemeeste vallas Urissaare IV mäeeraldisel.

Taotletav mäeeraldis paikneb Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas Urissaare külas eraomandis oleval Uuetoa maaiüksusel (katastriüksuse nr 21302:002:0039). Taotletav Urissaare IV liivakarjääri mäeeraldise ja teenindusmaa pindala on 13,49 ha. Keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks.

Eelnõu arutati 12.11.2024 toimunud majandus- ja eelarvekomisjoni istungil. Otsuse vastuvõtmiseks on vajalik volikogu poolthäälte enamus (KOKS § 45 lõige 5).

Otsuse jõustumine

Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Seletuskirja koostas
Sirli Pedassaar-Annast
keskkonnanõunik